

657 sayılı Devlet Memurları Kanununda memurların yararlanacağı çeşitli sosyal yardımlara yer verilmiştir. Bunlardan aile yardımı gibi bazıları her ay memurlara aylıklarıyla birlikte ödenirken bazıları belli şartlarda ve belli şekillerde verilmektedir. Örneğin Kanunun 212 nci maddesinde; “Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının

birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.” hükmü yer almıştır. Madde hükmünde ‘Devlet memurlarının yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları’ denmeyip ‘hangi hallerde’ ifadesine yer verilmiştir. Yani her memurlar her hal ve şartta yemek yardımından faydalanamayabilirler. Memurların hangi hallerde ve ne şekilde bu yardımdan faydalanacağı da yönetmeliğe bırakılmıştır.

Yılı 2013 Dairesi 1 Karar No 10562 İlam No 290 Tutanak Tarihi 26.04.2016 Kararın Konusu Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yiyecek yardımı Asıl ilamın 2 inci maddesiyle hüküm dışı

bırakılan konunun 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereğince görüşülmesinin devamına karar verildi. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda memurların yararlanacağı çeşitli sosyal yardımlara yer verilmiştir. Bunlardan aile yardımı gibi bazıları her ay memurlara aylıklarıyla birlikte ödenirken bazıları belli şartlarda ve belli şekillerde verilmektedir. Örneğin Kanunun 212 nci maddesinde; "Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur." hükmü yer almıştır. Madde hükmünde 'Devlet memurlarının yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları' denmeyip 'hangi hallerde' ifadesine yer verilmiştir. Yani her memurlar her hal ve şartta yemek yardımından faydalanamayabilirler. Memurların hangi hallerde ve ne şekilde bu yardımdan faydalanacağı da yönetmeliğe bırakılmıştır. Anılan maddeye dayanılarak hazırlanan, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde, bu Yönetmeliğin amacının. Devlet Memurlarının yiyecek yardımından hangi hallerde, ne şekilde faydalanacaklarını ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esasları belirlemek olduğu, "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde, bu Yönetmeliğin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında uygulanacağı, "Yardım Şekli" başlıklı 3 üncü maddesinde, yiyecek yardımının yemek verme şeklinde yapılacağı, bu yardım karşılığında nakden bir ödemede bulunulamayacağı, "Yardımın Şartları" başlıklı 5 inci maddesinde, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak konulan ödeneğin, memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluşa ödeneceği, yemek servisinin, yiyecek yardımından faydalanabilecek personel sayısının asgari 50 olması ve yemekhane için elverişli yer bulunması şartıyla atamaya yetkili amirin onayı ile kurulabileceği, yemek servisi için gerekli bina, tesis ve demirbaş eşyanın kurumlarca sağlanacağı hükümlerine yer verilmiştir. Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinde yer alan hükümler göz önünde bulundurulduğunda, 657 sayılı Kanuna tabi memurlara yapılacak yiyecek yardımının, nakit para ve para temsili araçlar sağlanarak veya civardaki lokantalara bedeli ödenmek suretiyle temin edilmesi şeklinde

yapılması mümkün bulunmamaktadır. Öte yandan 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda hizmetin tanımı yapılırken, 'yemek hazırlama ve dağıtım' ifadelerine yer verilmiştir. Bu ifadeden mamul mal alımı şeklinde lokantalardan hazır yemek alımının değil, yukarıda zikredilen yönetmelik hükümleri çerçevesinde yemeğin hazırlatılması ve dağıtımını hizmetinin alınmasının kastedildiği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan Denetçi tarafından ... Kurumsal Hizmetler A.Ş.'ye yapılan ödemelerin tamamının kamu zararı olarak belirtildiği görülmüşse de kamu zararı hesaplanırken adı geçen yemek şirketine ödenen fatura toplamından yemek bedeline ilişkin personelin maaşından kesilen tutarların düşülmesi gerekmektedir. Buna göre kamu zararı, (...-...) ... TL olmalıdır. Bu itibarla, asıl ilamın 2 nci maddesi ile verilmiş olan hüküm dışı kararının kaldırılarak, ... İl Özel İdaresi personeline yiyecek yardımının yemek verme yerine, para ile temsil edilen araçlar (ticket) vasıtasıyla ... Kurumsal Hizmetler A.Ş.'den yapılması sonucu oluşan ve ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen toplam ... TL kamu zararının; ... TL'sinin Harcama Yetkilisi, Gerçekleştirme Görevlisi ile diğer sorumlular, ve'a, ... TL'sinin Harcama Yetkilisi, Gerçekleştirme Görevlisi ile diğer sorumlular, ve'a, müştereken ve müteselsilen, (Üye'nın; "Özel idare personeline yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılmamış, sadece Maliye Bakanlığınca belirlenen miktar memurlardan tahsil edilmek suretiyle ... firmasından temin edilen ticket verilerek gerçekleştirilmiştir. Esasen Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinde yer alan hükümler göz önünde bulundurulduğunda, yapılacak yiyecek yardımının, memurlara nakit para veya para temsili araçlar sağlanarak gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Ancak 5018 ve 6085 sayılı Kanunlardaki düzenlemeler karşısında, yapılan bir harcamaya kamu zararı diyebilmek için onun mevzuata aykırı olması yetmemektedir. Bir kamu zararından bahsedebilmek için, kamu görevlisinin kasıt, kusur veya ihmalden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemi sonucunda kamu kaynağında bir eksilmenin olması gerekir. Mevcut olayda kasıt kusur veya ihmalden söz edilemeyeceği gibi açık bir mevzuata aykırılık da söz konusu değildir. Zira Sayıştay Temyiz Kurulu da bu konuda her defasında farklı kararlar vermiştir. Örneğin; • 30.06.2015 tarih ve 40734 sayılı kararında "... söz konusu ödemenin

tamamının tazminine karar verilmesi gerekir. Dolayısıyla mevzuat hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirilen ihale bedelinin tamamına tazmin hükmü verilmesi gerektiği anlaşılmıştır” diyerek yapılan yardımın tamamının tazminine dair daire kararını onamış, • 08.05.2012 tarih ve 34915 sayılı kararında “... Maliye Bakanlığınca memurlardan alınacak katkı paylarına ilişkin yayımlanan tutarların, Yönetmeliğe göre alınması gereken tutarlar olduğunun kabulü ile tazmin miktarının bu tutara göre hesap edilmesi için, 1312 sayılı ilamın 26 ncı maddesine ilişkin verilen tazmin hükmüne ilişkin kararın bozularak Daireye Tevdiine” karar vermiş, • 30.06.2015 tarih ve 40728 sayılı kararında da “... Personelden yemek yardımı kesintisinin maliyetin yarısı tutarında olması gerektiği” gerekçesiyle Dairemizin tazmin kararını bozmuştur. Temyiz Kurulunun bu şekilde farklı kararlarını çoğaltmak mümkündür. Hatta Kurul 1.12.2015 tarih ve 41149 sayılı kararında “Buna karşın benzeri olaylarla ilgili tazmin hükmünü kaldıran kararların bulunduğu belirtilmişse de; bu kararların yanında tazmin hükmünü bozan ve tasdik eden kararlar da mevcut olup aynı konuda yargı organlarınca verilen kararlar şahsına, olayına ve dönemine münhasır olduğundan, mahkeme kararlarına göre üçüncü kişiler hakkında işlem yapılması mümkün bulunmamaktadır” diyerek bu durumu doğrulamıştır. Daireler yanında Temyiz Kurulunca da farklı kararlar verilmesine sebep olacak derecede yoruma açık bu mevzuat karşısında, henüz Sayıştay Genel Kurulunca kamu idarelerini ve sorumluları bağlayıcı bir içtihadı birleştirme kararı da verilmediği göz önünde bulundurulduğunda, mevcut yorumlardan birini tercih ederek ödeme yapan sorumlular hakkında tazmin hükmü vermek hakkaniyet ve hukuk kuralları ile bağdaşmaz. Öte yandan söz konusu özel idare kapatılmış ve yardımdan yararlanan memurlar ile sorumlular farklı kurumlara dağılmıştır. Ayrıca ihale dokümanından ihalenin ticket yöntemi ile yapılacağı anlaşıldığı halde bu ihaleye olur veren ihale yetkilisi de vefat etmiştir. Yine söz konusu yardımın aynı olarak verildiği düşünüldüğünde ilgili memurların malvarlığında sebepsiz bir zenginleşme meydana geldiğini iddia etmek de güçtür. Dolayısıyla mevzuata uygun gerçekleşmiş bir ihale sonrası, usulüne uygun tahakkuk etmiş bir gideri ödeyenleri, sırf bu ödemeyi yapmış olmaları nedeniyle sorumlu tutmak da hakkaniyetle bağdaşmaz. Bu aşamada tüm bu nedenlerle yapılan

ödemenin mevzuata uygunluğuna karar verilmesi uygun olur.”)
şeklindeki karşı görüşüne karşın, 6085 sayılı Sayıştay
Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile
birlikte ve temyiz yolu açık olmak üzere ödettirilmesine, oy
çokluğuyla,]]>